

CHOMIN IRUCHULOTARRA BERE ERRIYAN

Urrutiyetan nere denbora
 pasarik jira ta bira,
momentu ontan artitutzen naiz
 Donostiyari begira;
urte askoren buruban nator
 itsasos nere errira,
orain sartzen naiz Iruchuloeta
 zarrera eta berrira,

*
* *

Zartatu nator Donostiyara
 irten nintzana gazterik,
ontaz oroitugabe pasatu
 etzait jairik ez asterik;
orain beraren barrenen nago
 pozez ta penaz beterik,
señen ezdetan ikusten gauza
 diferentiak besterik.

*
* *

Ezdakit nondik nora nabillen
 non jartzen detan pauzoa,

antzikan ezin ezeri eman
 au da lan kurioa;
 ¿non dira nere jaiotechea?
 ¿kalea eta auza?
 ezin billatu ditut non diran
 jirarik erri osoa.

*
 * *

Iru orduban nabil zoratzen
 aruntz joan onuntza jira.
 lengo emengo echeak eta
 gauzak non diran begira;
 kupelateita tabernariyak
 ere, lengoak ezdira,
 zarrikan ezdet ezer billatzen
 guztiyak berriyak dira.

*
 * *

Noiz bait bearda azaldu zaizkit
 eche lengoak diranak,
 gaztelubaren oñean daude
 ogei ezdira dianak;
 eliza bita bi konbentubak
 erre izan etziranak,
 oyek bakarrik ikusten ditut
 lenago emen ziranak.

*
 * *

Ezdira lengo muralla aundi
 beltz aiek ere ageri,
 kontu artutzen beti egoten
 ziranak Donostiyari;
 beren tokiyan jolaz lekuta
 arbolak daude ugari,

ikusten naguen egi guztiyak
gezurra dala diruri.

*
* *

Aundiyak eta ederrak dira
emen egin diran lanak,
eta ez are ezkazagoak
egiten ari diranak;
lengo denboran ondar pilla ta
belar tokiyak ziranak,
gaur erri berri batekin iya
eztali dira dianak.

*
* *

Arbol degizko pauzo lekubak
loretoki ta zelaiyak,
graziyak daude beteak eta
echeak dira galaiyak:
arku jirakin plazak ederrak
kaleak zabal alaiyak,
au guztiya da koroitzen iñon
igualik ezduben plaiyak.

*
* *

Begira jarri erriyarita
orobat itsasoari,
eta guziyan edertazuna
bezterik ezta ageri;
nola ez jaio bati burura
ote zan goitik erori,
bada zerutik amildutako
arren puska bat diruri.

*
* *

Begiyak ase eziñik dauzkat
ikuztez nere erriya,
ametz gozo bat ez dala ere
ezin ziniztu det iya;
ain dago bezte ez bezin perla
eder, begiragarriya,
au ezda lengo Iruchuloeta
da zeru chiki berriya.

RAMÓN ARTOLA.

